

Број:01,02,03/11,04/8-05-2188/25
Сарајево: 03. 12. 2025.

ИЗВЈЕШТАЈ
СА САМИТА И ФОРУМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ УНИЈЕ ЗА
МЕДИТЕРАН
Каиро (Арапска Република Египат), 27- 30. новембра 2025.

Предсједавајући Делегације ПСБиХ у Парламентарној скупштини Уније за Медитеран (ПСУЗМ) Милан Петковић учествовао је на Форуму и Самиту предсједника ПСУЗМ-а, који је, под египатским предсједавањем том мултилатералном парламентарном организацијом, одржан у Каиру од 27. до 30. новембра 2025. године. Засједању су присуствовале Јелена Рајаковић, шефиса Одјела за билатералне односе, и Наташа Чабак, преводилац.

Фокус овогодишњег Форума и Самита био је на промоцији економске сарадње између двије обале Медитерана и ревитализацији Процеса из Барселоне, из кога је прије 30 година настала Унија за Медитеран, организација која окупља све државе чланице Европске уније, 11 земаља Блиског истока и сјеверне Африке, те Монако и три балканске и медитеранске земље – Босну и Херцеговину, Албанију и Црну Гору.

Предсједавајући Делегације ПСБиХ у ПСУЗМ-у Милан Петковић обратио се учесницима Форума и Самита у оквиру дискусије на Комитету за политичка питања, безбједност и људска права ПСУЗМ-а посвећене миру и стабилности у медитеранском региону.

Наглашавајући да мир није само одсуство сукоба, већ захтијева и економску перспективу, социјалну безбједност, те еколошку одрживост, Петковић је говорио о хуманитарној и безбједносној кризи као највећим изазовима у региону Медитерана. „Сваке године на хиљаде људи крећу на пут преко Медитерана. Бјеже од сукоба, од сиромаштва, климатских промјена. За многе од њих, то је пут наде. Али за превише њих то је пут који се завршава трагично“, упозорио је Петковић и додао да се, с друге стране,

земље у које мигранти стижу суочавају са цијелим спектром тешкоћа – несигурношћу недовољним смјештајним капацитетима, поларизацијом јавности, високим трошковима и тешкоћама интеграције.

Према ријечима Петковића, обавеза држава чланица ПСУЗМ-а јесте да најприје помогну земљама из којих мигранти долазе.

„Морамо помоћи економијама које посрћу под теретом сукоба, корупције и недостатка инвестиција, пољопривреди која страда од суше, као и инфраструктури која се урушава због климатских промјена, сиромаштва и политичке нестабилности“, рекао је Петковић и додао да људи остају у својим земљама када имају услове да остану.

Оцјењујући стабилност Медитерана као стратешку нужност, Петковић је рекао да ће се тешко очувати стабилност Европе ако се не буде градио стабилан Медитеран. С тим у вези, истакао је да је потребно ојачати институције, подстаћи политички дијалог и ојачати механизме који спречавају ескалацију постојећих тензија.

Према ријечима Петковића, сваки оружани сукоб у региону Медитерана има посљедице које се преливају преко граница. „Због тога је наша одговорност да подржимо све процесе који воде деескалацији и мирном рјешавању спорова, заснованом на међународном праву и поштовању суверенитета“, поручио је Петковић на крају свог обраћања.

Предсједавајући Делегације ПСБиХ у ПСУЗМ-у Милан Петковић обратио се учесницима Форума и Самита и у оквиру дискусије о изградњи позитивне агенде за еврамедитерански регион, с акцентом на економску сарадњу у оквиру новог Пакта за Медитеран.

Наглашавајући у свом обраћању да данас, више него икада, Медитеран треба нову визију, засновану на сарадњи, повјерењу и заједничким рјешењима, Петковић је рекао да економска сарадња мора бити темељ тог приступа – од јачања трговине и улагања, преко подршке иновацијама и дигиталној трансформацији, до развојних иницијатива које смањују разлике између сјевера и југа, истока и запада региона.

Према ријечима Петковића, нови Пакт за Медитеран, који је Европска комисија представила у октобру 2025. године, пружа снажну политичку и стратешку основу.

„Пакт промовише економски раст, интеграцију тржишта, дигиталну повезаност и одрживе инвестиције, а посебно наглашава укључивање младих, образовање, мобилност и социјалну инклузију. Наша визија и приједлози директно надограђују ове циљеве“, рекао је Петковић.

Додао је да кључни услови за успјешнију економску сарадњу земаља региона јесу олакшавање трговинских процедура и хармонизација стандарда, чиме би се смањили трошкови и убрзала размјена међу медитеранским државама. „Потребно је додатно подстицати прекограничне пројекте у енергетици, транспорту и водоснабдијевању, укључујући модернизацију лука и жељезничких мрежа. Ове иницијативе, укључујући и повећање удјела обновљиве енергије кроз соларне и вјетроенергетске пројекте, развој зелене инфраструктуре, паметних градова, кружне економије и модерног управљања отпадом, директно доприносе остварењу циљева Пакта за Медитеран“, поручио је Петковић.

Посебно је нагласио да нема одрживог развоја без једнаких шанси за све, те оцијенио да родна равноправност и социјална инклузија нису споредна питања, већ кључни покретачи напретка.

„Јачање жена, младих и рањивих група доприноси стабилнијим друштвима и конкурентнијим економијама. Наш регион може напредовати само ако је сваки глас уважен, а свако лице добије прилику да допринесе“, рекао је Петковић и закључио да је заједничким напорима држава чланица ПСУЗМ-а могуће изградити Медитеран као простор дијалога, развоја и наде, простор у коме се различитости препознају као снага, а сарадња као једини пут напријед.

Форум и Самит ПСУЗМ-а у Каиру завршен је усвајањем заједничке декларације под називом „Заједничка визија. Медитеран који се мијења 30 година након Процеса из Барселоне“, у којој су учесници потврдили да Медитеран остаје заједнички и међузависан простор, суочен са све сложенијим и међусобно повезаним изазовима који захтијевају да се он стави у срж и европских и регионалних стратешких агенди. У усвојеној Декларацију из Каира ПСУЗМ подвлачи суштинску важност мира, безбједности, стабилности, дијалога и поштовања међународног права као темеља регионалне сарадње.

СЕКРЕТАР ДЕЛЕГАЦИЈЕ

Јелена Рајаковић

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома
- Колегијуму Дома народа
- Делегацији ПСБиХ у ПСУЗМ-у
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа
- Сектору за међународне односе и протокол
- Копија: Министарство иностраних послова БиХ